

1406502

18 SEP 2014

SB.mi

VeiligheidsRegio Brabant Zuidoost

Retouradres, Postbus 242, 5600 AE Eindhoven

College van Burgemeester en Wethouders gemeente Helmond
H. Mennen, Team Milieu
Postbus 950
5700 AZ HELMOND

Geacht college,

U heeft op 11 juli 2014 de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost om advies gevraagd over het geactualiseerde ontwerpbestemmingsplan 'Suytkade'. Hierbij ontvangt u onze reactie op uw adviesverzoek. In bijlage 1 is de risicoanalyse toegevoegd.

Adviesgrondslag

De grondslag van dit advies is gelegen in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRnvg). Het plangebied ligt in de nabijheid van meerdere risicobronnen en bijkomende invloedsgebieden.

Status

Voor het advies over dit ontwerpbestemmingsplan hebben wij gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- het risico-onderzoek 'Externe veiligheid Bestemmingsplan Suytkade', Adviesgroep SAVE, 10 juli 2014;
- de kwantitatieve risicoanalyse 'Hogedruk aardgastransportleiding Suytkade Helmond', Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, 18 juni 2014;
- de ruimtelijke onderbouwing, onderdeel externe veiligheid 'BP Suytkade', gemeente Helmond, 11 juli 2014;
- Bestemmingsplankaart NL IMRO 0794 1000BP130135-0003-Blad 1-000
- Bestemmingsplankaart NL IMRO 0794 1000BP130135-0003-Blad 2-000
- de professionele risicokaart (5 augustus 2014).
- Tensing GIS core 2.0 (5 augustus 2014)

Advies

Maatregelen kunnen de beheersbaarheid van een incident en de zelfredzaamheid van personen verblijvende in het plangebied bevorderen. Wij adviseren daarom volgende maatregelen:

1. Optimaliseren primaire bluswatervoorziening in het plangebied (aantal extra brandkranen in overleg met de Veiligheidsregio).
2. De geschiktheid als schuillocatie van de gebouwen met een maatschappelijke of culturele functie vergroten door de ontwikkelaars erop te wijzen (of als voorwaardelijke verplichting?) de mechanische ventilatie te voorzien van een noodschakelaar.
3. Uitgangen en vluchtwegen van de risicobron af realiseren nabij spoor en hogedrukaardgasbuisleiding(en)
4. Risicocommunicatie aan de gebruikers van het plangebied binnen het invloedsgebied van de risicobronnen.

Omgevingsadvisering

Onderwerp

Preadvies voorontwerp
bestemmingsplan Suytkade
Helmond

Datum

12 augustus 2014

Uw brief van

11 juli 2014

Uw kenmerk

Behandeld door

dhr. J.G. Sontjens

Telefoon

(040) 2 203 624

Ons kenmerk

14.U.03807

Aantal bijlagen

In afschrift aan

C. de Swart

Bezoekadres

Deken van Somerenstraat 2
5611 KX Eindhoven
Telefoon (040) 2 203 203
info@vrbzo.nl
www.veiligheidsregiobzo.nl

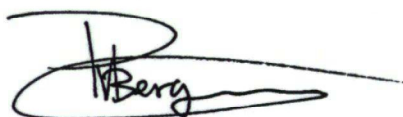
Postadres

Postbus 242
5600 AE Eindhoven

Graag worden wij op de hoogte gebracht over welke keuzen het college meeneemt in haar besluit. Te zijner tijd zien wij graag het ontwerpbestemmingsplan tegemoet.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Graag worden wij op de hoogte gebracht over welke maatregelen u meeneemt in het besluit. Als u nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met de behandelend adviseur J.G. Söntjens (040-2203624).

Hoogachtend,
het Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost,
namens deze,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P.P. van Bergen', with a stylized flourish extending to the right.

P.P. van Bergen
Afdelingshoofd Omgevingsadvisering

Omgevingsadvisering

Onderwerp

Preadvies voorontwerp
bestemmingsplan Suytkade
Helmond

Ons kenmerk

14.U.03807

Bijlage 1 Risicoanalyse

Omschrijving

Het vertrekpunt van dit advies is een beoordeling van de aanwezige risicobronnen binnen of grenzend aan het plangebied.

Het ontwerpbestemmingsplan is een actualisatie van het vigerende bestemmingsplan Suytkade. De actualisatie voorziet in de behoefte om het plangebied een andere invulling te geven (o.a. lagere dichtheden). Het gaat om een conserverend bestemmingsplan.

Het plangebied ligt ten zuiden van het centrum van Helmond, aan de zuidkant van de spoorlijn Eindhoven-Venlo, achter het station. Het plangebied ligt tussen de Kanaaldijk Zuidwest, de Vossenbeemd en de Montgomerystraat en het Montgomeryplein. Het plangebied is en blijft in hoofdzaak een stedelijk woongebied. Daarnaast biedt het plaats aan gemengde en maatschappelijke functies, verkeersdoeleinden, groenvoorzieningen en water. In het plangebied komen uiteindelijk minder mensen te wonen en verblijven dan voorzien in het vigerende bestemmingsplan. Door de gewijzigde marktomstandigheden is de dichtheid naar beneden bijgesteld.

Risicobronnen

In de nabijheid van het plangebied zijn meerdere risicobronnen aanwezig:

- de spoorlijn Eindhoven-Venlo;
- vier hogedruk aardgastransportleidingen van de Gasunie;
- het risicovolle bedrijf Vlisco Helmond BV;
- een bovengrondse LPG-tank van het bedrijf ForFarmers Hendrix, en
- een gasdrukregel- en meetstation.

Wat betreft de risico's zijn de eerste drie genoemde risicobronnen de meest relevante risicobronnen vandaar dat ervoor gekozen is deze nader uit te werken en de anderen niet.

Hogedruk aardgasbuisleidingen

Ten westen, noordwesten en aan de zuid- en oostkant van het plangebied bevindt zich een viertal hogedruk aardgasleidingen van de Gasunie. Deze buisleidingen hebben een diameter die varieert van 219 tot 323 millimeter en werken onder 40 bar druk.

Bij buisleidingen geldt het maatgevende ongevalsscenario 'fakkelflam'. De grens van 12,5 kW/m² (hittebelasting) waarbij mensen buitenshuis nog dodelijk gewond kunnen raken ligt orde grootte (worst case) op 260 tot 310 meter (Scenarioboek Externe Veiligheid, april 2011).

Risicovol bedrijf Vlisco Helmond BV

Het risicovolle bedrijf Vlisco Helmond BV, waar opslag van gevaarlijke stoffen plaatsvindt, ligt op minimaal 300 meter ten noordwesten van het plangebied. Het invloedsgebied bedraagt ongeveer 1045 meter en reikt tot het plangebied. Het invloedsgebied wordt primair bepaald door een brandscenario waarbij een toxische wolk vrijkomt. De effecten van een toxische wolk reiken ver, maar zijn tegelijkertijd sterk afhankelijk van de weersomstandigheden. Gelet op de afstand en de overheersende windrichting is het onwaarschijnlijk dat het plangebied getroffen wordt door directe, schadelijke effecten.

Omgevingsadvisering

Onderwerp

Preadvies voorontwerp
bestemmingsplan Suytkade
Helmond

Ons kenmerk

14.U.03807

Spoorlijn Eindhoven-Venlo

Het spoortraject Eindhoven–Venlo is een transportroute voor vervoer van gevaarlijke stoffen. Conform het Basisnet worden over dit spoor brandbare gassen vervoerd. Momenteel is er nog discussie over de inwerkingtreding van Basisnet en de mogelijkheden van vervoer over de Betuweroute. Doordat er aan de Betuweroute werkzaamheden plaats gaan vinden, kunnen niet alle wagons met gevaarlijke stoffen over de Betuweroute rijden. Dat heeft vervolgens weer gevolgen voor de Brabanneroute. Voor onze advisering en uiteraard ook voor de mogelijkheden tot bestrijdbaarheid houden wij er dus rekening mee dat alle soorten gevaarlijke stoffen, zoals brandbare gassen, toxische gassen, brandbare vloeistoffen en toxische vloeistoffen over de Brabanneroute worden vervoerd. De twee meest voor de hand liggende scenario's beschouwen wij in onze advisering.

Bij het ongevalsscenario hitte- en drukbelasting ten gevolge van LPG is er sprake van een zogenaamde koude BLEVE (Boiling liquid expanding vapour explosion). Bij dit scenario is een spoorketelwagon met een inhoud van 48 ton LPG betrokken. Er ontstaat dan een scheur in een tankwagen, waardoor het vloeistof verdichte gas expandeert en er een overdrukscenario veroorzaakt wordt. Tot op een afstand van 40 meter zal er sprake zijn van 100% letaliteit. Tot op een afstand van 85 meter zullen veel gewonden vallen en tot op een afstand van 250 meter is er sprake van glasschade. Door de druk zal het glas 'rondvliegen' en kan daardoor mensen verwonden. Indien de gaswolk naast de expansie tevens ontbrandt dan kunnen tot op een afstand van circa 150 meter dodelijke slachtoffers vallen.

Ten aanzien van een toxisch incident scheurt de wand van de een spoorketelwagon met een gecompriëerd toxisch gas (ammoniak). Een groot deel van de toxische vloeistof stroomt in korte tijd uit. De toxische stof verdampt deels direct en wordt gedurende korte tijd meegevoerd door de wind. De resterende vloeistof vormt een plas. Tot op een afstand van 400 meter (benedenwinds) zullen alle personen die in de buitenlucht verblijven (bij een blootstellingsduur van 60 minuten), komen te overlijden.

De aanwezige en geprojecteerde woningen liggen op 50 tot 750 meter van het spoor. De effecten uitgedrukt in gewonden en materiële schade zijn aanzienlijk bij bovenstaande scenario's.

Groepsrisico

Volgens de risicoberekeningen voor de buisleidingen kent geen van de vier buisleidingen een $PR 10^{-6}$ /jaar risicocontour, ligt het groepsrisico in alle gevallen onder de oriëntatiewaarde en neemt het groepsrisico als gevolg van het bestemmingsplan ook niet toe.

Uit de veiligheidsinformatie over Vlisco Helmond BV blijkt verder dat er geen plaatsgebonden risico $PR 10^{-6}$ /jaar aanwezig is. Het invloedsgebied bedraagt ongeveer 1045 meter en reikt tot het plangebied. Het groepsrisico ligt onder de oriëntatiewaarde en neemt met de beoogde planontwikkeling niet toe.

Wat betreft de spoorlijn Eindhoven-Venlo bedraagt het plaatsgebonden risico $P10^{-6}$ /jaar ter hoogte van het plangebied 0 meter. Het groepsrisico bevindt zich met de factor

Omgevingsadvisering

Onderwerp

Preadvies voorontwerp
bestemmingsplan Suytkade
Helmond

Ons kenmerk

14.U.03807

0,166 ruim onder de oriëntatiewaarde. Aangezien de plancapaciteit niet toeneemt, zal het groepsrisico ook niet toenemen.

Bestrijdbaarheid

Ondanks het gegeven dat door het bestemmingsplan het groepsrisico niet significant verandert, is het wenselijk stil te staan bij de bestrijdingsmogelijkheden van de hulpdiensten en van daaruit mogelijke risicobeperkende maatregelen te bezien.

De bereikbaarheid van het plangebied in de huidige en de geprojecteerde situatie is momenteel voldoende. Het gebied is te bereiken via meerdere toegangswegen. Bij nadere uitwerking op perceel-/ objectniveau is het aan te bevelen om de brandweer om advies te vragen zodat dit ook blijft geborgd. De bluswatervoorziening is niet helemaal op orde. In het plangebied is (nog) niet voldoende dekking van de primaire bluswatervoorzieningen. Hierdoor is een extra aantal brandkranen gewenst. De opkomsttijden van de eerste en tweede tankautospuiter in het gehele gebied voldoen zowel binnen als buiten werktijd aan de opkomsttijd zoals gesteld in het Besluit Veiligheidsregio's.

Zelfredzaamheid

Met zelfredzaamheid wordt bedoeld de mate waarin personen zich in veiligheid kunnen brengen bij een incident. De personen die in het plangebied verblijven zijn namelijk op hun eigen zelfredzaamheid aangewezen. Groepen mensen zoals die in een bejaardenhuis of kinderdagverblijf worden gezien als niet zelfredzaam.

De zelfredzaamheid in het plangebied mag als voldoende worden beschouwd. Het plangebied en haar functies (gemengde en maatschappelijke doeleinden) lenen zich ervoor om personen aan te trekken die 'plaatselijk onbekend' zijn, dan wel in een van de buitenwereld afgesloten omgeving verblijven (filmzaal, muziektoptraden). De communicatie met deze personen vraagt daardoor extra aandacht om het juiste handelingsperspectief te bereiken. Een goed geïnstrueerde en periodiek getrainde BHV organisatie kan daar ook een goede bijdrage aan leveren.

Gezien de aanwezige risico's is het belangrijk aandacht te schenken aan risicocommunicatie. Communicatie van de risico's binnen invloedsgebied van de risicobron(nen) is essentieel voor het handelingsperspectief van de personen die in de nabijheid van risicobronnen verblijven. Aan de hand van het scenario dat zich op enig moment afspeelt moet namelijk worden gehandeld.

Bij de nog te ontwikkelen delen van het plangebied in de nabijheid van de buisleidingen adviseren we de ontvluchting van de risicobron af te richten zodat vluchten bij een calamiteit beter mogelijk is. Dit geldt eveneens voor de nog te ontwikkelen delen welke liggen in het invloedsgebied van het spoor.

Geadviseerde maatregelen

We adviseren positief over het ontwerpbestemmingsplan 'Suytkade' indien invulling wordt gegeven aan de volgende maatregelen:

1. optimaliseren primaire bluswatervoorziening in het plangebied (aantal extra brandkranen in overleg met brandweer Helmond).
2. de geschiktheid als schuillootatie van de gebouwen met een maatschappelijke of culturele functie vergroten door de ontwikkelaars erop te wijzen (of als

Omgevingsadvisering

Onderwerp

Preadvies voorontwerp
bestemmingsplan Suytkade
Helmond

Ons kenmerk

14.U.03807

voorwaardelijke verplichting?) de mechanische ventilatie te voorzien van een noodschakelaar.

3. Uitgangen en ontluchting van de risicobron af richten nabij spoor en hogedrukaardgasbuisleiding(en).
4. Risicocommunicatie aan de gebruikers van het plangebied binnen het invloedsgebied van de risicobron(nen).

Omgevingsadvisering

Onderwerp

Preadvies voorontwerp
bestemmingsplan Suytkade
Helmond

Ons kenmerk

14.U.03807